

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТЕЙ КЛЕЙМУВАННЯ ВИРОБІВ В ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ

Ткаченко О.Ю., гр. ТТМ-24

Наукові керівники: канд. техн. наук, доц. **Т.М. Головка**,

ст. викл. **М.А. Юрченко**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Ювелірні вироби, що подаються для клеймування, повинні відповідати вимогам Інструкції про здійснення державного експертно-пробірного контролю за якістю дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, виробів з них та матеріалів, що містять дорогоцінні метали та вставки дорогоцінного каміння. Дорогоцінні метали або благородні метали – метали, що належить до групи кольорових металів, які мають високу хімічну стійкість і умовно поділяються на дві підгрупи: дорогоцінні метали: золото, срібло і платинові метали: платина, паладій, родій, іридій, рутеній, осмій. Усі ці метали характеризуються високими густиною, хімічною стійкістю до окиснення та дії хімічних реагентів, тугоплавкістю (крім золота і срібла), пластичністю (крім родію та осмію), не мають алотропних перетворень (крім родію), мають високу вартість і привабливий зовнішній вигляд.

Кількість дорогоцінного металу в сплаві називається пробій. Проба – це цифрове значення, яке вказує на вміст чистого дорогоцінного металу в грамах в 1 кілограмі ювелірного сплаву. В 1 кілограмі ювелірного сплаву 750 проби міститься 750 грамів чистого золота, решта – легуючі компоненти, наприклад, срібло, мідь та ін. Клеймова проба присвоюється кожному ювелірному виробу. Вміст чистого металу в сплавах, призначених для товарного виробництва, встановлюється державою. В Україні для ювелірних виробів з дорогоцінних металів встановлені наступні проби: золото – 999, 958, 750, 585, 500, 375; срібло – 999, 960, 925, 875, 830, 800; платина – 950, 900, 850; паладій – 850, 500. Клеймування буває трьох видів: механічне, електроіскрове та лазерне. Механічний спосіб відбувається за допомогою молотка або верстатах для масового клеймування. Електроіскровий спосіб відбувається за допомогою випалювання іскрою, для більш чіткого клеймування. Лазерний спосіб здійснюється за допомогою лазерної установки та робить клеймо дуже маленьким та чітким.

Таким чином, усі ювелірні вироби з дорогоцінних металів, які призначені для продажу, повинні мати державне пробірне клеймо та іменник.